

Doelen & drijfveren

De wereld een beetje beter maken, dat is de ambitie van veel ingenieurs. De duurzaamheidsdoelen van de VN vormen een vaste bron van inspiratie.

BETAALBARE EN
DUURZAME ENERGIE

INDUSTRIE, INNOVATIE
EN INFRASTRUCTUUR

VERANTWOORDE
CONSUMPTIE EN PRODUCTIE

KLIMAATACTIE

Mark van Baal

verkocht als werktuigbouwkundig ingenieur CO₂-uitstotende machines. Maar na een openbaring stortte hij zich, met toenemend succes, op zijn missie om oliebedrijven klimaatvriendelijk te maken.

‘Als het energiesysteem niet verandert, zijn we kansloos’

Tekst: Amanda Verdonk • Foto: Bianca Sistermans

‘*An Inconvenient Truth* was een keerpunt in mijn leven. In die film uit 2006 legt Al Gore kraakhelder uit waarom we klimaatverandering moeten stoppen. Ik was net als journalist begonnen en had daarvoor twaalf jaar als werktuigbouwkundig ingenieur gewerkt. Ik verkocht koelmachines die CO₂ de lucht in pompten. Ik had me nooit druk gemaakt om het klimaatprobleem en tijdens mijn studie was daar nog nauwelijks aandacht voor geweest. Dit was echter het eerste wereldprobleem waarvan ik dacht: de oplossing is zo simpel! De technologie om fossiel te vervangen door duurzaam is er gewoon. Ingenieurs lossen dit wel op, daar geloof ik heilig in. Maar ik was al te lang uit het vak om het zelf te gaan doen. Dus ging ik als journalist over klimaat en energie schrijven.’

Het Kodakmoment

‘Ik schreef bijvoorbeeld een serie artikelen over hoe Nederland op duurzame energie kon draaien, en een opiniestuk over Shell, waarin ik betoogde dat Shell het Kodak van de 21ste eeuw zou worden. Het management van fotorolletjesproducent Kodak zag de kansen van digitale fotografie niet. De nieuwe technologie was er al, maar de gevestigde orde durfde niet waardoor het bedrijf uiteindelijk failliet ging. Na mijn zoveelste opiniestuk realiseerde

ik me dat ik als journalist niet het verschil kon maken. Ik las het boek *De Prooi* van Jeroen Smit, over een agressief hedgefonds dat ABN AMRO in drie stukken wist op te splitsen. Toen besefte ik: de enigen die de olie-industrie op andere gedachten kunnen brengen zijn de aandeelhouders. De fossiele industrie is verantwoordelijk voor meer dan 50 procent van de wereldwijde CO₂-uitstoot. Als het energiesysteem niet verandert, dan zijn we kansloos.’

Aandeelhouders

‘Technologie, politiek en economie zijn geen probleem, de enigen die verandering in de weg staan zijn de bestuurders. En zij luisteren alleen naar aandeelhouders. Dus richtte ik in 2015 samen met vrijwilligers de aandeelhoudersclub Follow This op. Mensen konden lid worden door een aandeel te kopen. Ik wist dat het belangrijk was om zichtbaar te zijn, dus sprak ik in de aandeelhoudersvergadering in Scheveningen. Dat is eigenlijk het enige moment in het jaar dat het bestuur met de maatschappij wordt geconfronteerd. Ik riep het bestuur op om te investeren in duurzame energie, maar ik werd er door de *chief financial officer* vriendelijk op gewezen dat dat te risicovol was en dat de tijd er nog niet rijp voor was. Een jaar later waren we er weer, maar nu

om een resolutie in te dienen. Wij wilden dat Shell zijn klimaatambities in lijn bracht met het Parijsakkoord: 45 procent minder uitstoot in 2030. Voor hun eigen emissies, én voor hun producten. Het indienen van een resolutie bleek ingewikkeld: we moesten daarvoor vijf miljoen euro en minstens honderd aandeelhouders met een eigen beleggingsrekening hebben.’

Echte helden

‘Eén pensioenfonds, Actiam, steunde de resolutie. Daar waren twee mensen die het verschil wilden maken. Ze hebben hun bestuurders overtuigd om mee te stemmen, zij zijn eigenlijk de echte helden. Van de aandeelhouders stemde toen 3 procent voor de resolutie, het jaar erna behaalden we 6 procent en dit jaar 30 procent. Ook bij andere oliebedrijven zoals BP, Equinor en Total dienden we klimaatresoluties in en zie je dezelfde groeiende percentages. Inmiddels zou je kunnen zeggen dat we de meest invloedrijke aandeelhouders van Shell zijn. Het bestuur moet nu de consequenties onder ogen zien: stoppen met investeren in olie en gas. De alternatieven liggen voor het oprapen, maar topbestuurders moeten het oude verdienmodel wel durven loslaten. Zo ver is het helaas nog niet. Tot die tijd blijf ik me inzetten om deze missie te volbrengen.’ ●